

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Για μιὰ δυναμική ανεξάρτητη έξωτερική πολιτική

Ι. Ἡ πολιτικοστρατιωτική ἀποδέσμευση τῆς χώρας

Ὁ ἀγώνας τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. γιὰ τὴν ἐθνική μας ἀναγέννηση, γιὰ μιὰ δημοκρατική καὶ σοσιαλιστική Ἑλλάδα, στηρίζεται στὴν ἀρχὴ πὼς ἡ ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιὰ τὴν πραγμάτωση τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Γιὰ τοῦτο, πρῶτος βασικὸς στόχος τῆς έξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Κινήματος θὰ εἶναι ἡ δημιουργία πολιτείας ἀπαλλαγμένης ἀπὸ ξένο ἔλεγχο καὶ ἐπεμβάσεις.

Τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. θὰ ἐπιδιώξει, μὲ τὸν πιὸ γρήγορο δυνατὸ ρυθμὸ, τὴν κατάλυση τῆς έξάρτησης τῆς χώρας ἀπὸ ξένα κέντρα ἀποφάσεων, θὰ ἀντιμετωπίσει ἀποφασιστικὰ τὴ διάδρωση τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ ἀπὸ ξένες ὑπηρεσίες καὶ μηχανισμούς, θὰ ἀποδεσμεύσει τὴ χώρα ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς, πολιτικούς καὶ οἰκονομικοὺς συνασπισμούς, πού ὑπονομεύουν σήμερα τὴν ἐθνική μας ἀνεξαρτησία καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ νὰ προγραμματίζει ἐλεύθερα τὴν κοινωνική, οἰκονομική καὶ πολιτικὴ πορεία τῆς χώρας. Τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. θὰ θέσει ἄμεσα σὲ κίνηση τὴ διαδικασία γιὰ τὴν ὁλοκληρωτικὴ καὶ ὀριστικὴ ἀποχώρηση ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ καὶ γιὰ τὴν ἀποδέσμευση ἀπὸ τὶς ἑλληνο-αμερικανικὲς συμφωνίες καθὼς καὶ ἀπὸ ὅποιαδήποτε ἄλλη συμφωνία πού παραδιάζει τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς χώρας.

Ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν πολιτικοστρατιωτικὴ ἀποδέσμευση τῆς χώρας πρέπει νὰ εἶναι συστηματικὴ καὶ θ' ἀπαιτήσῃ μακρὸ χρόνον. Θὰ ἀντικατασταθοῦν στίς καίριες, στρατηγικὲς θέσεις οἱ γνωστοὶ «προσεταιρισμένοι» κρατικοὶ λειτουργοί. Ἡ ἀποσύνδεση (ἀποδέσμευση) τῶν ἐλληνικῶν ὑπηρεσιῶν πληροφοριῶν ἀπὸ τὰ ὑπερεθνικὰ δίκτυα θὰ συντελεστέῃ ἐπίσης ἄμεσα. Στὴν περὶπτωση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ἡ ἀποσύνδεσή τους ἀπὸ τὸ «συμμαχικό» δίκτυο πρέπει νὰ προγραμματιστέῃ σταδιακὰ μὲ τὸν ρυθμὸ πού ἐπιβάλλουν οἱ τεχνικὲς συνθήκες σύνδεσης. Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν ξένων δάσεων καθὼς καὶ ἡ καταγγελία καὶ λύση τῶν διμερῶν συμβάσεων θὰ ἀπαιτήσουν ἐπίσης μεθόδευση, ἀπὸ

άποψη διαδικασίας. Το πρώτο δήμα, αναφορικά με τις βάσεις, είναι ή στεγανοποίησή τους από τη ζωή της χώρας μαζί με την παροχή της διαβεβαίωσης προς τὸ «συμμαχικό» παράγοντα, πὼς ή πολεμική περιουσία του θά προστατευθεῖ μέχρι την ὥρα πὺν θά την ἀποσύρει. Τὸ ἐπόμενο δήμα εἶναι ή κατάργησή τους και ή ἀποχώρηση ὄλου τοῦ ξένου στρατιωτικοῦ προσώπικου.

II. Γενικὲς ἀρχὲς τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς

Ἡ ἐξωτερική πολιτική ἔχει ἀποφασιστική σημασία για τὸ μέλλον τῆς χώρας. Ἐπηρεάζει τις συνθήκες και τις δυνατότητες τῆς ἐσωτερικῆς μας ἀνάπτυξης και προσδιορίζει τὸ βαθμὸ τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας. Ἀπὸ την ἐξωτερική μας πολιτική ἐξαρτάται ἂν, και σὲ ποιὸ βαθμὸ, πολιτικὲς και οικονομικὲς ἀποφάσεις ξένων κρατῶν ἐπηρεάζουν την ἐλευθερία και εὐημερία τῶν Ἑλλήνων, ἂν ἀνήκει ή Ἑλλάδα στοὺς Ἕλληνες.

Ὁ ριζικός ἀναπροσανατολισμὸς τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας ἀποτελεῖ για τοῦτο ἀκρογωνιαῖο λίθο τῶν προγραμματικῶν ἀρχῶν τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Βασική μας θέση εἶναι ή διαμόρφωση μιᾶς ἀνεξάρτητης ἐλληνικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

Ποιά εἶναι τὰ χαρακτηριστικά μιᾶς τέτοιας πολιτικῆς; Πρῶτο, κάθε πράξη, κίνηση, ἀπόφαση ή δέσμευση τῆς χώρας μας στὸ διεθνή χωρὸ πρέπει νὰ ἀπορρέει ἀπὸ μιὰ συγκεκριμένη και ὁλοκληρωμένη ἐθνική στρατηγική πὺν νὰ ἀποδλέπει στην ἐνεργὸ ἐξυπηρέτηση τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος. Μιὰ τέτοια στρατηγική συνίσταται σ' ἓνα σύστημα κανόνων πὺν προοριζονται τὶ πρέπει νὰ κάνουμε σὲ σχέση με κάθε δυναμική ἐξέλιξη. Στὴ διαμόρφωση τῆς στρατηγικῆς ὁρισμένα πράγματα παίρνονται ὡς «δοσμένα», ὡς τὸ βασικὸ πλαίσιο τῆς στρατηγικῆς.

Εἶναι κρίσιμο νὰ μὴ γίνεῖ λάθος στην ἐκτίμηση τοῦ τὶ εἶναι «δοσμένο». Για χρόνια τώρα θεωρεῖται ὡς «δοσμένο» τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας μας πὼς ή ἐξάρτηση ἀπὸ τις Η.Π.Α. και ή συμμετοχή στην Ἀτλαντική Συμμαχία ἀποτελεῖ ἐγγύηση για την ἐθνική μας ἀνεξαρτησία. Κι αὐτὸ ἦταν πιστευτὸ σὲ τέτοιο βαθμὸ ὥστε νὰ ἐναποτεθεῖ ή τύχη τῆς χώρας μας στις καλὲς προθέσεις τῆς Οὐάσιγκτων και νὰ ἀτονίσει τέλεια ή διαμόρφωση μιᾶς ὁποιασδήποτε ἐθνικῆς στρατηγικῆς. Ὑστερα ἀπὸ την ἀμερικανοκίνητη ἐφτάχρονη δικτατορία, την προσπάθεια για διχοτόμηση τῆς Κύπρου στὰ πλαίσια τῆς ἀπροκάλυπτης ἐπίθεσης τῆς Τουρκίας ἐναντίον τοῦ Ἑλληνισμοῦ με ὑποκίνησή της ἀπὸ τις Η.Π.Α., την Ἀγγλία και τὸ NATO, την ἐπιλογή τῆς Τουρκίας ὡς σταθμοῦ τοῦ ἀμερικάνικου ἱμπεριαλισμοῦ στὸ Αἰγαῖο και τις διαγραφόμενες ἀπειλὲς ἐνάντια στην ἑδαφική μας ἀκεραιότητα τόσο στὸ Αἰγαῖο ὅσο και στὴ Θράκη, εἶναι πιά

βέβαιο πώς τὰ «δοσμένα» τῆς πατροπαράδοτης πολιτικῆς μας εἶναι λαθεμένα. Ἦρθε ἡ ὥρα νὰ προχωρήσουμε στὴ διαμόρφωση μιᾶς νέας ἐλληνικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐπιβίωση τοῦ ἔθνους.

«Δοσμένα» γιὰ τὴν ἐλληνικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ εἶναι ὅτι:

- α) Ἡ Ἑλλάδα εἶναι χώρα ποὺ ἀνήκει ταυτόχρονα στὴν Εὐρώπη, τὰ Βαλκάνια καὶ τὴ Μεσόγειο καὶ πρέπει νὰ κάνει τὴν παρουσία της αἰσθητὴ στοὺς τρεῖς αὐτοὺς χώρους.
- β) Ἡ ἔνταξη τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν σὲ ἀντιμαχόμενους στρατιωτικοὺς συνασπισμοὺς, ἡ στρατιωτικὴ παρουσία τῶν Η.Π.Α. στὰ σύνορα τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, ἡ παρουσία τῶν στόλων τῶν ὑπερδυνάμεων στὴ Μεσόγειο, ἡ συνέχιση τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ ἡ ἀποθήκευση πυρηνικῶν ὀπλῶν στὰ Βαλκάνια καὶ στὴ Μεσόγειο, ἡ ἔνταξη στὴ Μέση Ἀνατολὴ καὶ ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν Η.Π.Α. καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως γιὰ τὴν ἐξασφάλιση σφαιρῶν ἐπιρροῆς, δημιουργοῦν κρίσιμη κατάσταση, ποὺ ὑποθάλλει τοπικὲς διαμάχες καὶ ἐνέχει τὸν κίνδυνο τοπικῆς ἢ καὶ γενικῆς σύρραξης.

Ἡ ἀνεξάρτητὴ ἐλληνικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ δὲν εἶναι **πολιτικὴ ἀπομόνωσης**. Εἶναι ἐνεργὸς, δυναμικὴ πολιτικὴ, ποὺ τείνει νὰ δημιουργήσῃ ἐκεῖνο τὸ πλέγμα διεθνῶν διασυνδέσεων ὥστε νὰ ἐγγυᾶται - στὸ μέτρο τοῦ ἱστορικὰ δυνατοῦ - τὴν ἐδαφικὴ ἀκεραιότητά καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας, καθὼς καὶ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν συμφερόντων της. Εἶναι πολιτικὴ ρεαλισμοῦ. Καμιά δέσμευση δὲν πρέπει νὰ ἀναλαμβάνεται χωρὶς ὄρο, ποὺ νὰ καθιστᾷ τὴν ἀποδέσμευση δυνατὴ, ὅταν ἡ δέσμευση παύει νὰ εἶναι ἔθνικα συμφέρουσα.

Κάθε συμμαχία ἢ δέσμευση στὸ διεθνὴ χωρὸ πρέπει νὰ στηρίζεται στὴν ἀρχὴ τῆς διακρατικῆς ἰσοτιμίας καὶ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ. Πιέσεις καὶ ἐκβιασμοὶ εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς χώρας πρέπει νὰ στηρίζεται στὶς ἀρχὲς **τῆς εἰρηνικῆς ἐπίλυσης τῶν διεθνῶν διαφορῶν**, τῆς ἐνίσχυσης τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ τῆς ἀνάπτυξης σχέσεων φιλίας καὶ συνεργασίας μὲ ὅλες τὶς χώρες. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἑλλάδα εἶναι, κατ' ἀρχήν, ἀντίθετὴ σὲ κάθε στρατιωτικὴ συμμαχία ἢ συνασπισμὸ ὁ ὁποῖος α) εἶναι δυνατὸ νὰ στραφεῖ ἐνάντια στὴν εἰρήνη καὶ τὴν αὐτοδιάθεση τῶν λαῶν καὶ β) νὰ ὀδηγήσῃ στὴν παγκόσμια πόλωση καὶ κύρια τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἢ τοῦ μεσογειακοῦ χώρου. Ἡ Ἑλλάδα θὰ ἐπιδιώξῃ τὴ λύση τῶν στρατιωτικῶν συνασπισμῶν ποὺ διαιροῦν τὸν κόσμον καὶ τὴν Εὐρώπη.

Στὸν τομέα τῶν **διεθνῶν οἰκονομικῶν σχέσεων** πρέπει νὰ κρατιέται ὁ κανόνας τῆς «ἴσης συναλλαγῆς». Μὲ κανένα τρόπο καὶ κάτω ἀπὸ κανένα πρόσχημα δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸ νὰ ὑποθη-

κεύουμε τούς πλουτοπαραγωγικούς πόρους τῆς χώρας ὡς ἀντάλλαγμα γιὰ τὴν εἰσροὴ κεφαλαίου ἢ τεχνολογίας.

Εἴμαστε ἐνεργὰ ἀλληλέγγυοι μὲ ὅλους τούς λαούς ποὺ μάχονται ἐνάντια στὸν ἱμπεριαλισμὸ καὶ γιὰ τὴν ἐθνικὴ τους ἀνεξαρτησία. Προωθοῦμε τὴν εἰρήνη, τόσο στὴν περιοχὴ μας ὅσο καὶ σὲ παγκόσμια κλίμακα, πάντα κάτω ἀπὸ τὸν ὅρο πὼς δὲν ἀποτελεῖ ἡ εἰρήνη προπέτασμα καπνοῦ γιὰ τὴν παραβίαση τοῦ δικαιώματος κάθε λαοῦ καὶ κάθε ἔθνους νὰ καθορίζει τὸ ἴδιο τὴν πορεία του.

Ἡ διαμόρφωση καὶ ἡ ὑλοποίηση μιᾶς νέας ἐθνικῆς στρατηγικῆς ἀπαιτοῦν χρόνο καὶ προσπάθεια. Ὁ δρόμος δὲν εἶναι ἀνθόσπαρτος, ἀλλὰ δυνατός, ἂν τὸν ἀκολουθήσουμε μὲ ἐπιμονή, σύστημα καὶ σύνεση.

Ἡ μεγάλη ἀνησυχία τοῦ λαοῦ μας στὴν πορεία μας πρὸς τὴν ἀνεξαρτησία εἶναι ἂν θὰ διαμορφώσουμε διεθνὴ ἐρείσματα ποὺ θὰ στηρίξουν αὐτὴ τὴν πορεία. Τὸ ἐρώτημα εἶναι εὐλογο. Ὑπάρχουν ὅμως δύο ἀποφασιστικὲς ἀπαντήσεις: Πρῶτο, πολλοὶ λαοὶ τὸ κατόρθωσαν, ἀκόμη καὶ στὸ γειτονικὸ μας βαλκανικὸ χῶρο. Δεύτερο, τὰ ἐρείσματα δὲν προσφέρονται στὸν ὁποιοδήποτε. Προσφέρονται σ' ἐκείνους ποὺ ξεπερνοῦν μὲ τούς ἀγῶνες τους τὰ δεσμὰ τῆς ὑποτέλειας, ποὺ ἀποδεικνύουν τὸ «ἀξιόμαχό» τους, ποὺ εἶναι πειστικοὶ σύμμαχοι στὸν ἀγῶνα ἐνάντια στὸν ἱμπεριαλισμὸ καὶ στὴν παγκόσμια καταπίεση. Δὲν πρέπει, τέλος, νὰ ξεχνοῦμε πὼς κανένας λαὸς δὲ μένει δεσμώτης ἂν δὲ δέχεται τὰ δεσμὰ του ὁ ἴδιος, ἂν εἶναι ἐτοιμος νὰ προσφέρει στὸ βῶμὸ τῆς ἀνεξαρτησίας του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Για ένα νέο προσανατολισμό της ευρωπαϊκής και μεσογειακής πολιτικής

Στην Ευρώπη υπάρχουν ως αντίρροπες δυνάμεις NATO και Ε.Ο.Κ. από τη μιὰ μεριά, τὸ Σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Τὸ NATO εἶναι σύστημα οἰκονομικῆς, πολιτικῆς καὶ ἀμυντικῆς ἀστυνόμευσης, ποὺ ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα - στρατηγικὰ καὶ οἰκονομικὰ - τῆς ἐπικυρίαρχης δυνάμεις, δηλαδὴ τῶν Η.Π.Α. Τὸ NATO δὲν ἀνταποκρίνεται σὲ καμιά ἀπὸ τὶς προϋποθέσεις μιᾶς ἀδέσμευτης ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Πρῶτο, ἡ «συμμαχία» μᾶς ὑποχρεώνει νὰ συμπαρασταθοῦμε στὶς Η.Π.Α. σὲ περίπτωση ἐπίθεσης κατὰ τοῦ ἐδάφους τους καὶ ἔτσι μᾶς δεσμεύει μὲ τὸν ἀμερικάνικο ἱμπεριαλισμὸ καὶ μᾶς ἐκθέτει στὸν κίνδυνο προληπτικῆς ἐπίθεσης, σὲ περίπτωση ποὺ οἱ Η.Π.Α. θὰ ἐμπλακοῦν σὲ πόλεμο. Δεύτερο, ἡ «συμμαχία» δὲν προστατεύει τὰ σύνορά μας οὔτε σὲ περίπτωση ἐπίθεσης ἀπὸ τρίτες χώρες οὔτε καὶ σὲ περίπτωση ἐπίθεσης ἀπὸ ἄλλα μέλη τοῦ NATO, ὅπως π.χ. ἀπὸ τὴν Τουρκία. Τρίτο, ἡ ἀπόφαση τόσο τῆς συμμετοχῆς ὅσο καὶ οἱ ἀποφάσεις γιὰ τὴ συγκεκριμένη μορφή «συνεργασίας» ἦταν καὶ εἶναι ἀποτέλεσμα πιέσεων καὶ ἐκδιασμῶν. Τέταρτο, ἡ συμμετοχὴ στὸ NATO συνεπάγεται ἐπέμβαση στὰ ἐσωτερικὰ τῆς χώρας μας. Ἡ ἐφτάχρονη δικτατορία ἀποτελεῖ τὴν πὶν χονδροειδῆ μορφή ἐπέμβασης. Πέμπτο, κάθε προσπάθεια ἀναθέωσης (ὅπως ἡ, δημαγωγικὴ βέβαια, ἀπόφαση τῆς κυδέρνησης Καραμανλῆ νὰ ἀποχωρήσει ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ σκέλος τοῦ NATO) ὀδηγεῖ σὲ πιέσεις (ὅπως ἡ προώθηση τῆς Τουρκίας ἀπὸ τὶς Η.Π.Α. ὡς «ὑποκυρίαρχης» δυνάμεις στὸ Αἶγαίο).

Ἡ Ε.Ο.Κ. εἶναι ἡ οἰκονομικὴ πλευρὰ τοῦ NATO. Ἡ συμμετοχὴ μας στὴν Ε.Ο.Κ. ἐπιβάλλει τὴν ἀποδοχὴ μιᾶς γιὰ πάντα ὅλου τοῦ νομοθετικοῦ οἰκοδομήματος τῶν ευρωπαϊκῶν κοινοτήτων, ποὺ ὀριοθετεῖ μὲ ἀσφυκτικὰ περιοριστικὸ τρόπο τὰ κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ πλαίσια μέσα στὰ ὁποῖα μπορεῖ νὰ ἀσκηθεῖ πολιτικὴ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ κυδέρνηση. Κι ἐπειδὴ τὸ νομοθετικὸ αὐτὸ οἰκοδόμημα διαμορφώθηκε γιὰ νὰ προωθῇ

τὰ συμφέροντα τοῦ πολυεθνικοῦ μονοπωλιακοῦ κεφαλαίου, ἡ ἔνταξη θὰ ὀδηγήσει στὴ διαιώνιση τοῦ περιφερειακοῦ δορυφορικοῦ χαρακτήρα τῆς χώρας μας.

Τὸ Σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας ἀποτελεῖ τὴν ἀμυντικὴ ἀντίδραση τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως στὸ ΝΑΤΟ. Ἡ Σοβιετικὴ Ἑνωση διατήρησε, μὲ τὴ δόθησί του, τὴν ἡγεμονία της στὴν Ἀνατολικὴ Εὐρώπη καὶ ἐπέβαλε στοὺς συμμάχους της πολιτικὴ σύμφωνη μὲ τὰ στρατιωτικά, οἰκονομικά καὶ πολιτικά συμφέροντά της. Τὸ Σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας εἶναι κι αὐτό, ὅπως τὸ ΝΑΤΟ, μέσο γιὰ τὴ διαίρεση τῆς Εὐρώπης σὲ σφαίρες ἐπιρροῆς καὶ ἀντιστρατεύεται κάθε προσπάθεια ἀδέσμευτης πολιτικῆς.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι οὔτε τὸ ΝΑΤΟ οὔτε ἡ Ε.Ο.Κ. οὔτε τὸ Σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας ἐπιτρέπουν ἀδέσμευτὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ. Ἀποτελοῦν ὅμως μιὰ πραγματικότητα μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία εἶναι δυνατό νὰ χαραχτεῖ ἡ πορεία γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία. Εἶναι ἀναγκαῖα ἡ δημιουργία νέων δομῶν στὴν Εὐρώπη μὲ βάση τὶς ἀκόλουθες ἀρχές:

1. Ἡ Εὐρώπη εἶναι ἐνιαία. Δὲν τὴν ἀποτελοῦν μόνο οἱ χώρες τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἀλλὰ καὶ ὅσες δὲ συμμετέχουν στὴν Κοινὴ Ἀγορά (π.χ. Αὐστρία, Σουηδία) καθὼς καὶ ἐκείνες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Κάθε εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ πρέπει νὰ ἀφορᾷ στὸ σύνολο τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ νὰ μὴ ὀδηγεῖ σὲ διαίρεση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώρου.
2. Ἡ στενὴ συνεργασία ἀνάμεσα στὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ κοινὸ πολιτιστικὸ παρελθόν, τὰ κοινὰ οἰκονομικά καὶ κοινωνικά συμφέροντα.
3. Ἡ εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει ὡς στόχο τὴ δημιουργία μιᾶς νέας ὑπερδύναμης. Στόχος της πρέπει νὰ εἶναι ἕνας γενικὸς μετασχηματισμός, ποὺ θὰ ὀδηγήσει στὴ δημιουργία μιᾶς Ὁμόσπονδης Σοσιαλιστικῆς Εὐρώπης.
4. Γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ στόχου αὐτοῦ θὰ πρέπει, σὲ μιὰ πρώτη φάση, νὰ δημιουργηθεῖ ἕνα εὐρωπαϊκὸ συλλογικὸ σύστημα ἀσφάλειας, ποὺ θὰ ἐπιτρέψει τὸ βαθμιαῖο, ἰσόρροπο καὶ ἐλεγχόμενο ἀφοπλισμό. Σὲ μιὰ δεύτερη φάση, νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ ἀποδέσμευση ἀπὸ ὅλους τοὺς στρατιωτικὸνς συνασπισμούς, ὥστε ἡ Εὐρώπη νὰ ἀνεξαρτοποιηθεῖ ἀπὸ τὶς ὑπερδυνάμεις καὶ νὰ ἔχει δική της ἐξωτερικὴ πολιτικὴ. Σὲ μιὰ τρίτη φάση, νὰ δημιουργηθεῖ σύστημα πολιτικῆς συνεργασίας καὶ οἰκονομικῶν ἀνταλλαγῶν βασισμένο σὲ κοινὸς θεσμούς.

Οἱ θέσεις τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. πάνω στὸ θέμα τῆς Ε.Ο.Κ. εἶναι εὐρύτατα γνωστές. Τὶς συνοψίζουμε: Ἡ συμφωνία σύνδεσης ποὺ λήγει τὸ 1984 δὲν προβλέπει τὴν ἔνταξη. Ἡ ἀπόφαση γιὰ τὴν ἔνταξη εἶναι νέα καὶ ἀνεξάρτητὴ ἀπόφαση στὴν ὁποία προ-

χώρησε ή Κυβέρνηση τής Νέας Δημοκρατία άδασάνιστα, χωρίς ένημέρωση του Έλληνικού λαού και χωρίς προσφυγή στην έτυμγορία του. Καί τώ χειρότερο. Κάτω από τώ κάλυμμα τής προσπάθειας για τήν άμεση ένταξη ή Κυβέρνηση απάλλαξε τήν Ε.Ο.Κ. άπ' τισ άνειλημμένες ύποχρεώσεις που άπορρέουν άπ' τήν ύπάρχουσα συμφωνία τής σύνδεσης του 1962. Καί τώ άπίστευτο· προχωρεί σέ διαπραγματεύσεις για τήν ένταξη έχοντας άπό πριν άποδεχτεί όχι μόνο τώ μέχρι τώρα κοινοτικό καθεστώς αλλά και τώ έν δυνάμει, δηλαδή αύτώ που θά διαμορφωθεί μέχρι τήν ένταξη τής χώρας. Για τώ ΠΑ.ΣΟ.Κ., ή ένταξη στην Ε.Ο.Κ. θά μονιμοποιήσει τόν περιφερειακό, δορυφορικό ρόλο τής χώρας, θά καταστήσει άδύνατο τόν έθνικό οίκονομικό και κοινωνικό προγραμματισμό για τήν ανάπτυξη τής Ελλάδας, θά δημιουργήσει θανάσιμους κινδύνους για τήν ελληνική διομηχανία και, με έξαιρέση λίγα άγροτικά προϊόντα, θά όδηγήσει στόν άφανισμό τής ελληνικής άγροτιάς και στην έρήμωση τής ύπαιθρου. Για τώ ΠΑ.ΣΟ.Κ., ή σωστή λύση δέν είναι ούτε ή ένταξη ούτε ή σύνδεση αλλά ή ανάπτυξη σχέσεων με τήν Ε.Ο.Κ., στα πλαίσια μιās νέας ειδικής συμφωνίας (τύπου Νορβηγίας), που νά επιτρέπει τόν έθνικό, κοινωνικό και οίκονομικό προγραμματισμό, που συνεπάγεται τή διατήρηση του έλέγχου πάνω στην κίνηση του κεφαλαίου και των έμπορευμάτων.

Βέβαια, τώ όλο θέμα ένταξης στην Ε.Ο.Κ. δέν τίθεται πια άμεσα, παρά τισ άντίθετες δεδαιώσεις τής Κυβέρνησης. Ή έντεινόμενη οίκονομική κρίση στη Δυτική Εύρώπη έχει όδηγήσει στόν προστατευτισμό, έχει ύπονομεύσει άποφασιστικά τά θέματα τής Ευρωπαϊκής Κοινής Άγοράς και έχει καταστήσει τουλάχιστον προβληματική τήν ένταξη των Μεσογειακών χωρών. Σέ κάθε όμως περίπτωση, είναι άδιανόητο για τώ ΠΑ.ΣΟ.Κ. πώς μια τέτοια άπόφαση, που θά κρίνει για δεκαετίες τήν τύχη τής χώρας, μπορεί να παρθεί άπό μια Κυβέρνηση, χωρίς τή συγκεκριμένη έξουσιοδότηση του ελληνικού λαού μέσα άπό άδιάβλητο δημοψήφισμα, όπως ακριβώς έχει γίνει πρόσφατα και σέ άλλες χώρες. Είναι άπαράδεκτο νά επιχειρείται άπό τήν Κυβέρνηση τής Νέας Δημοκρατίας ύποκλοπή τής άπόφασης του Λαού πάνω στο κρίσιμο αύτώ θέμα, μέσα άπ' τήν ανανέωση τάχα τής λαϊκής έντολής.

Τέλος πρέπει νά τονιστεί πώς τώ ΠΑ.ΣΟ.Κ. θά έγκαταλείψει τόν αποκλειστικό προσανατολισμό τής έξωτερικής έμπορικής πολιτικής προς τισ Η.Π.Α. και τή Δυτική Εύρώπη και πώς θά επιδιώξει τήν ανάπτυξη οίκονομικών σχέσεων και με όλες τισ άλλες χώρες.

Ο Βαλκανικός και Μεσογειακός χώρος είναι ιδιαίτερα ση-

μαντικός για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας μας. Η Ελληνική Κυβέρνηση πρέπει να προωθήσει ενεργά τη βαλκανική συνεργασία και τη σύσφιγξη των σχέσεων με τις χώρες της μεσογείου. Ειδικότερα:

Στο μεσογειακό χώρο είναι αναγκαίο:

- α) Να απομακρυνθούν οι ξένοι στόλοι και όλα γενικά τα πυρηνικά όπλα, να αποδεσμευτούν οι παράκτιες χώρες από πολιτικοστρατιωτικούς συνασπισμούς.
- β) Να συντονιστούν τα προγράμματα επενδύσεων και η εμπορευματική πολιτική, να αντιμετωπιστεί ένιαia ή δράση των διεθνών οργανισμών, που στηρίζουν την κυριαρχία του δυτικού μονοπωλιακού καπιταλισμού, όπως η Διεθνής Τράπεζα, να υπάρξει ένιαia στάση στις διαπραγματεύσεις με τις βιομηχανικές καπιταλιστικές χώρες στα πλαίσια του «διαλόγου Βορρά-Νότου». Μακροπρόθεσμα, η πολιτική αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει στη δημιουργία μιās Μεσογειακής Οικονομικής Κοινότητας.
- γ) Να ιδρυθεί ένα κοινό Κέντρο Έρευνών για την ανάπτυξη τεχνολογίας, που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες των μεσογειακών λαών.

Στο βαλκανικό χώρο θα πρέπει επίσης να επιδιωχτεί:

- α) Να απομακρυνθούν όλα τα ξένα στρατεύματα και βάσεις, να δημιουργηθεί αποπυρηνικοποιημένη και άπυρναλη ζώνη, να υπάρξει αποδέσμευση από πολιτικοστρατιωτικούς συνασπισμούς και να δημιουργηθεί συλλογικό σύστημα ασφάλειας.
- β) Να διευρυνθούν οι πολιτικές, οικονομικές, και πολιτιστικές σχέσεις με στόχο τη δημιουργία θεσμών, που θα εξασφαλίσουν τη μόνιμη συνεργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Οί έστίες κρίσης

Ι. Ή άπειλή στο Αίγαίο

Τò ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει διατυπώσει, από καιρό, με κρυστάλλινη σαφήνεια τη θέση του για τη «διένεξη» Ελλάδας και Τουρκίας στο Αίγαίο.

1. Ή Ελλάδα έχει υπογράψει τη σύμβαση της Γενεύης, τοῦ 1958. Σύμφωνα με αυτή, τὰ νησιά μας έχουν ύφαλοκρηπίδα, πού είναι έπακριδώς προσδιορισμένη. Έπεκτείνεται πέρα από την αϊγιαλίτιδα ζώνη μέχρι τò ισοθαθές τών 200 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας, αλλά και πέρα από τò όριο αυτό μέχρι τò δάθος εκείνο πού τὰ τεχνολογικά μέσα έπιτρέπουν την έκμετάλλευσή της. Ή ήπειρωτική και ή νησιωτική ύφαλοκρηπίδα της Ελλάδας αποτελοβun σχεδόν μιὰ άδι-άσπαστη ένότητα.

Ή νησιώτική μας ύφαλοκρηπίδα τερματίζει την ήπειρωτική ύφαλοκρηπίδα της Τουρκίας. Δεν υπάρχει τουρκική ύφαλοκρηπίδα δυτικά τών ελληνικών νησιών. Ή Τουρκία δεν άποδέχτηκε τη σύμβαση τοῦ 1958 και δεν άναγνωρίζει, κατά συνέπεια, την ελληνικότητα της νησιωτικής μας ύφαλοκρηπίδας. Για μās, για την Ελλάδα, δεν υπάρχει τίποτα άμφισβητήσιμο σέ ό,τι άφορᾷ στὰ κυριαρχικά μας δικαιώματα. Και αυτό πρέπει νά γίνει σαφές μιὰ για πάντα με τη δημοσίευση έπίσημου χάρτη, πού νά προσδιορίζει τὰ σύνορά μας.

2. Όποιαδήποτε χώρα έπιθυμεί μπορεί νά κάνει έρευνες στην επιφάνεια της θάλασσας πέρα άπ' την αϊγιαλίτιδα ζώνη μας. Οί έρευνες όμως στην ύφαλοκρηπίδα μας (στο δυθό της θάλασσας) είναι δύο κατηγοριών: Ή πρώτη κατηγορία έχει καθαρά έπιστημονική φύση – και δεν έχει καμιὰ σχέση με την άνεύρεση και πιθανή πρόθεση για έκμετάλλευση τοῦ ύποθαλάσσιου πλούτου. Έρευνα τέτοιου τύπου άπαιτεί προηγούμενη άδεια από την ελληνική κυβέρνηση, καθώς και ύποχρέωση για την άλλη χώρα νά άνακοινώσει τὰ έπιστημονικά άποτελέσματα από τις έρευνές της. Κάτω άπ' τις σημερινές

- συνθήκες έντασης τών σχέσεων ανάμεσα σὲ μᾶς καὶ στὴν Τουρκία, συνεχῶν τουρκικῶν προκλήσεων καὶ κατοχῆς τμήματος τῆς Κύπρου, δὲ νοεῖται χορήγηση τέτοιας ἄδειας στὴν Τουρκία. Ἐπομένως τὸ θέμα γιὰ «ἐπιστημονικὲς» ἔρευνες εἶναι ἀνύπαρκτο. Ἡ *δεύτερη* κατηγορία ἀφορᾷ σὲ ἔρευνες ποὺ ἀποσκοποῦν στὴν ἐκμετάλλευση τοῦ ὑποθαλάσσιου πλούτου. Τέτοιες ἔρευνες παραβιάζουν ἄμεσα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Ἑλλάδας καὶ εἶναι ἐπομένως ἀπαράδεκτες.
3. Ἡ τακτικὴ τῆς Τουρκίας – μὲ τὴν καθοδήγηση τοῦ ΝΑΤΟ καὶ τῶν Η.Π.Α. – εἶναι νὰ δημιουργήσῃ νομικὰ προηγούμενα χρησιμοποιώντας τὶς ἔρευνες τοῦ «Χόρα» σὲ συνδυασμὸ μὲ ἀπειλές, πιέσεις καὶ ταυτόχρονα μὲ τὴ δημιουργία σύγχυσης γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδας πᾶν ὡς τὴ νησιώτικη ὑφαλοκρηπίδα. Στόχος εἶναι ἡ δημιουργία κλίματος *ἀνοχῆς* ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα γιὰ τίς δῆθεν «ἐπιστημονικὲς» ἔρευνες – ποὺ στὴν οὐσία ἀποτελοῦν καὶ παραβίαση τοῦ ἐθνικοῦ μας χώρου. Χρειάζεται στρατιωτικὴ καὶ ἡθικὴ προετοιμασία γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἀμερικανο-τουρκικῶν πιέσεων.
 4. Πρέπει ταυτόχρονα νὰ ἐπεκτείνουμε τὴν αἰγιαλίτιδα ζώνη μας στὰ δώδεκα μίλια – κάτι ποὺ δικαιούμεστε μὲ βάση τὸ Διεθνὲς Δίκαιο. Αὐτὴ καὶ μόνο ἡ πράξη λύνει ὀριστικὰ κάθε ἀμφισβήτηση γιὰ τὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον τμήμα τῆς νησιώτικης ὑφαλοκρηπίδας μας. Γιὰ τὴ διέλευση τῶν πλοίων ξένων χωρῶν θὰ καθοριστοῦν δίαυλοι, τῶν ὁποίων ἡ χρῆση θὰ εἶναι ἐλεύθερη.
 5. Ἡ ἀποφασιστικὴ στάση τῆς Ἑλλάδας θὰ ἀπομακρύνει τὴν πιθανότητα πολέμου. Γιατὶ ἡ ὑποχωρητικότητα δημιουργεῖ σύγχυση καὶ προτρέπει τὸν ἀντίπαλο νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχη του – κάτι ποὺ τελικὰ ὀδηγεῖ στὴ σύγκρουση.

II. Τὸ Κυπριακὸ

Ἡ πολιτικὴ κάθε ἐλληνικῆς Κυβέρνησης στὸ Κυπριακὸ πρέπει νὰ εἶναι πολιτικὴ ὑποστήριξης πρὸς τὴν Κυπριακὴ Κυβέρνηση, ποὺ εἶναι μόνη ἀρμόδια νὰ ἀποφασίζει πᾶν ὅσον στὸν τρόπο καὶ στὰ μέσα υπεράσπισης τῶν συμφερόντων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἡ λύση τοῦ Κυπριακοῦ δὲ θὰ εἶναι οὔτε σύντομη οὔτε εὐκολή. Ἡ Τουρκία δὲ θὰ ὑποχωρήσῃ παρὰ μόνον ὅταν ὁ διεθνὴς συσχετισμὸς δυνάμεων ὑποχρεώσῃ τὶς Η.Π.Α., τὸ ΝΑΤΟ καὶ τὴν Ε.Ο.Κ. νὰ ἀποσύρουν τὴν ὑποστήριξη, ποὺ τῆς παρέχουν σήμερα, καὶ νὰ ἀποδεχτοῦν τὴν ἀνεξαρτησία, τὴν ἀκεραιότητα τῆς Κύπρου καὶ τὴ συμβίωση καὶ συνεργασία τῶν

Ἑλληνοκυπρίων καὶ Τουρκοκυπρίων στὰ πλαίσια ἑνὸς ἐνιαίου κράτους. Χρειάζεται λοιπὸν κινητοποίηση γιὰ τὴν ἐπίτευξη μιᾶς ὅσο τὸ δυνατόν εὐρύτερης διεθνoῦς συμπαράστασης στὸν Κυπριακὸ λαό. Χρειάζεται νὰ χρησιμοποιήσουμε κάθε πρόσφορο μέσο γιὰ τὴ διεθνοποίηση τοῦ Κυπριακοῦ καὶ τὴν ἄσκηση πίεσης πάνω στὴν Τουρκία, στὰ πλαίσια διεθνῶν ὀργανισμῶν. Χρειάζεται κατὰ τὴ διάρκεια τῆς μακροῦς αὐτῆς πορείας, ἡ συνεχὴς, σταθερὴ, ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ συμπαράσταση στὸν Κυπριακὸ λαό, γιὰ νὰ ξεπεράσει τὰ προβλήματα ποὺ δημιούργησε ἡ τουρκικὴ κατάκτηση.

III. Ὁ ἀντιϊμπεριαλιστικὸς ἀγώνας

Γιὰ μᾶς, γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ὁ δρόμος πρὸς τὴν ἐθνικὴ ἀνεξαρτησίαν συνδέεται ἄρρηκτα μὲ τὴν πάλιν ἐνάντια στὸν ἱμπεριαλισμό, στὴν ἐπεκτατικὴ καὶ ἐπιθετικὴ πολιτικὴ τοῦ διεθνoῦς μονοπωλιακοῦ κεφαλαίου. Εἶναι γιὰ τοῦτο προϋπόθεση τῆς ἐθνικῆς αὐτοδιάθεσής μας ἀλλὰ καὶ χρέος μιᾶς ἑλληνικῆς σοσιαλιστικῆς κυβέρνησης νὰ συμπαρασταθεῖ στὶς σοσιαλιστικὲς προοδευτικὲς δυνάμεις σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμον. Τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. θὰ ὑποστηρίξει γιὰ τοῦτο:

Τὸν ἀγῶνα τῶν Παλαιστινίων γιὰ τὴν ἐπιστροφή στὴν πατρίδα τους σὲ μιὰ εἰρηνικὴ Μέση Ἀνατολή, ἐλεύθερη ἀπὸ ξένες ἐπεμβάσεις.

Θὰ ἀναγνωρίσει τὴν Ὁργάνωση γιὰ τὴν Ἀπελευθέρωση τῆς Παλαιστίνης ὡς νόμιμο ἐκπρόσωπο τοῦ Παλαιστινιακοῦ λαοῦ.

Θὰ συμπαρασταθεῖ σὲ κάθε ἀπελευθερωτικὸ Κίνημα, ποὺ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν αὐτοδιάθεση τῶν λαῶν ἐνάντια σὲ ἀποικιοκρατικὰ ἢ ρατσιστικὰ καθεστῶτα.

Θὰ ἀναγνωρίσει τὶς Κυβερνήσεις τοῦ Βιετνάμ καὶ τῆς Καμπότζης.

Τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. θὰ ἐπιδιώξει:

Τὴν ἀναμόρφωση τοῦ διεθνoῦς νομισματικοῦ συστήματος σὲ τρόπο ὥστε νὰ μὴ λειτουργεῖ σὲ βάρος τῶν χωρῶν ποὺ παράγουν πρῶτες ὕλες.

Τὴν ἀναμόρφωση τῶν διεθνῶν δασμολογικῶν συμφωνιῶν, ὥστε νὰ μὴν προασπίζουν κύρια τὰ συμφέροντα τῶν προηγμένων καπιταλιστικῶν χωρῶν.

Τὴν ἐνίσχυση τῆς θέσης τῶν ἐξαρτημένων χωρῶν στὸ διάλογο Βορρᾶ-Νότου.

Τὴ στενὴ οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ συνεργασία μὲ τὶς ἀδέσμευτες χῶρες.